

**ГОДИШНА ПРОГРАМА**  
**ЗА**  
**РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ**  
**В ОБЩИНА ШУМЕН ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

Програмата за развитие на читалищната дейност в Община Шумен е изготвена в изпълнение на чл. 26 а, ал. 1 и ал. 2 от Закона за народните читалища (ЗНЧ), в съответствие с направените предложения от Народните читалища за 2023 г.

**I. Обща характеристика**

Вписаните читалища в Регистъра на Министерството на културата от Община Шумен са общо 35 (12 в гр. Шумен и 23 в селата на общината). Субсидираната численост на читалищата, чрез МК през 2022 г. в Община Шумен е 110 щатни бройки. От тях 107 щатни бройки са разпределени в 35 читалища, на територията на общината и 3 щатни бройки в РЕКИЦ (Регионален експертно-контролен информационен център).

1. Към момента на приемане на настоящата програма действат стандарите за делегираните от държавата дейности към 31.12.2022 г. в размер на 12 670 лв

2. Средствата са за дейност, заплати, други възнаграждения и плащания на персонала, осигурителни вноски и издръжка и за здравословни и безопасни условия на труд. През 2023 година финансирането на читалищната дейност се осигурява:

2.1 от делегирани от държавата дейности;

2.2 от местни приходи в бюджета на Община Шумен;

2.3 от членски внос;

2.4 от допълнителни субсидии от Министерство на културата;

2.5 чрез алтернативни начини.

**II. Цел и задачи**

Читалищата са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни средища с активни информационни, социални и граждански функции в населените места, които изпълняват задачи от държавната и общинската културна политика. И през настоящата година читалищата в Община Шумен ще реализират своите основни дейности: уреждане и поддържане на библиотеки и читални; развиване и подпомагане на любителско художествено творчество; организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, празненства, концерти, чествания и младежки дейности; събиране и разпространяване на знания за родния край; предаване на традициите от поколение към поколение. Народните читалища са средища за запазване на традиции и фолклор. Те предлагат културно съдържание, за да може отделният гражданин да осмисли своето съществуване, включително и чрез участието си в процеса на създаване на нови форми на изразяване.

Читалищата във всяко населено място предлагат културни продукти, свързани със спецификата на региона и потребностите на населението, съхраняват културната идентичност.

### III. Културни прояви през 2023 год

Включените културни прояви в програмата за развитие на читалищната дейност през 2023 г. са предложени от ръководителите на читалищата и планират дейности, в общински, регионален и национален мащаб, като се подкрепят от общинска администрация.

	ЧИТАЛИЩЕ	КУЛТУРНА ПРОЯВА
1.	НЧ „Боян Пенев-1949”	<p>Национален конкурс за литературни творби и рисунки „България в сърцата и мечтите“</p> <p>Годишен концерт на балетните школи – м. юни</p> <p>Концерт по повод 5 години от създаването на ДТС „Пламъче“</p> <p>Коледен фолклорен концерт</p> <p>Традиционен Коледен балетен концерт</p> <p>Участие на школата по класически танци в национални и международни балетни фестивали и конкурси</p> <p>Участие на ДТС „Пламъче“ в национални фестивали, конкурси и събори.</p> <p>Участие на ТК „Шумналии“ в национални конкурси, фестивали, събори и надигравания</p>

2.	НЧ „Напредък-1869”	<p>III Национален конкурс „Танцуваща пролет“</p> <p>VII Национален конкурс за рисунка и литературно творчество „Сторих го за Отечеството“. Посветен на 150 години от гибелта на Васил Левски</p> <p>V Национален панаир на занаятите „Майстории“</p> <p>Участия на читалищните състави във фестивали и конкурси</p>
3.	НЧ „Добри Войников-1856”	<p>Честване на 190 години от рождението на Добри Войников в гр. Шумен и гр. Браила, Румъния</p> <p>VIII Национален фестивал за филми, заснети с мобилни устройства „Кино в длан“</p> <p>X Международен фестивал „Есенни Шуменски вечери“</p> <p>125 години от създаването на Смесен хор „Родни звуци“</p> <p>125 години от построяването на Концертната сграда – изложба, фотоконкурс и дискуссионни срещи</p> <p>Участие на Смесен хор „Родни звуци“ в международни и национални фестивали в Сърбия и Словения</p> <p>III Международен конкурс за детско творчество „Моята мечта за Коледа“</p> <p>Участие на ВФ „Малка</p>

		<p>серенада“ в Национален фестивал „Паланечко културно лето“, Македония</p> <p>Участие на АНП „П. Волов“ в международен фолклорен фестивал</p> <p>Полски дни в Шумен</p> <p>Чешки дни в Шумен</p> <p>Дискусионни срещи с известни български автори и общественици</p>
4.	НЧ„Стилиян Чилингиров-1963”	<p>„Майски цветя“ – концерт на ГДО „Михаил Биков“</p> <p>Ден на детето</p> <p>Оперетен концерт</p> <p>Концерт на ГДО „Михаил Биков за Деня на музиката</p> <p>Участие на ВФ „Божур“ във фестивал на градската песен Мара Врачанка“, гр. Враца</p> <p>Участие на ДВГ „Мики Маус“ във фестивал „Корабът на изкуствата“, гр. Поморие</p> <p>Участие на ФГ „Веселина“ в Национален фолклорен фестивал „Ехо от северозапада“, с. Сухарче, общ. Червен бряг</p> <p>Участие на Театрална група в Международен фестивал „Сцена край морето“, гр. Поморие</p> <p>60 години от основаването на НЧ „Стилиян Чилингиров-</p>

		1963“
5.	10.НЧ ”Пробуда-1958” Шумен	<p>Национален конкурс за детска рисунка с международно участие „Българската народна приказка в картини“</p> <p>„Уроци по родолюбие“</p> <p>Участия на фолклорни колективи във фестивали</p>
6.	5.НЧ „Тодор Петков-1963“	<p>„Гергьовденска люлка“</p> <p>100 години Добруджански квартал и 60 години от основаване на НЧ „Тодор Петков-1963“</p> <p>Ден на детето – работилничка</p> <p>Работилници за деца „ През лятото творим“</p> <p>Традиционен Коледен концерт „Мадара“ и „Звънче“</p> <p>Участия на ансамблите „Мадара“ и „Звънче“ във международни фолклорни фестивали</p>
7.	НЧ „Асен Златаров-1872”	<p>175 год. от рождението на Хр. Ботев – „Деца рецитират за Ботев“</p> <p>Бабинден и кулинарен конкурс</p> <p>Винена фиеста</p> <p>Седмица посветена на Апостола</p> <p>Инициативи за 3 март „От благата вест до бъдността“ – тържествен концерт по повод 150 години от основаването на</p>

		<p>читалището Салон на книгата Салон на словото</p> <p>VII Регионален танцов фестивал „На извора хоро се вие“ Участие на самодейни колективи във фестивали</p> <p>95 год. театрално дело 50 год. коледарско дело</p>
8.	НЧ „Евролил-2005”	<p>Честване на: Ромската Нова година - Банго Василий</p> <p>Петльовден</p> <p>Международен ден на ромите</p> <p>Великден (Патраги)</p> <p>Гергьовден (Ерделез)</p> <p>Международен ден на детето</p> <p>Бари Богородица</p> <p>Коледна седянка</p>
9.	НЧ „Назъм Хикмет- 1881”	<p>21- февруари – Международен ден на майчиния език</p> <p>Рамазан Байрям</p> <p>Курбан Байрям</p>
10.	НЧ ”Уилям Сароян 2016” – Шумен	<p>Отбелязване на ден на майчиния език</p> <p>Вартананц Честване на Великден</p> <p>Честване на год. от Арменския геноцид</p> <p>Международен ден на детето</p>
11.	НЧ „Просвета-1926”, кв. Макак	<p>Ден на квартала Участия на Кукерски групи</p>

		„Арапи“ във събори и фестивали Участия на ТГ „ Марги денс“ и ТГ „Юнаци“ в събори и фестивали
12.	НЧ „Отец Паисий 1929”, кв.Мътница	Турнир по настолни игри Ден на квартала Сурвакари Арт работилничка
13.	НЧ ”Напредък-1920”, с. Царев брод	Ден на моето село Празник на домашното вино Участие на самодейни колективи в гр. Поморие и „Море и ритми“ гр. Балчик
14.	НЧ ”Христо Ботев-1907”, с. Мараш	Ден на селото /Спасов ден/ Ден на чушката и домата
15.	НЧ ”Просвета-1908”, с. Мадара	Ден на селото и 115 год. от създаване на читалището.
16.	НЧ „Пробуда- 1927“, с. Радко Димитриево	Ден на моето село Участие в Фолклорен фестивал „Шумла“ Тържествено честване на 3 март – Национален празник на Република България Великденски концерт и изложба-базар на картички Празничен концерт, посветен на 24 май - Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност Концерт за Деня на самодееца 105 години от смъртта на ген.

		Радко димитриев
17.	НЧ ”Пробуда-1933”, с. Благово	Ден на моето село Освещаване на параклиса „Благовещение“  Коледуване по домовете на жителите на с. Благово
18.	НЧ ”Хр. Ботев-1929”, с. Друмево	Детска лятна занималня  Ден на селото  Коледни и новогодишни тържества  Тържествено честване на 3 март - Национален празник на Република България
19.	НЧ ”Извор” с. Средня	Ден на селото  Ден на катмата
20.	НЧ ”Просвета-1880”, с. Ивански	110 години от смъртта на Иван Кръстев Ивански  Празник на селото  Благотворителна лятна работилница с деца  Честване на 3 март – Национален празник на Република България
21.	НЧ ”Развитие-1895”, с. Салманово	XXXIII Фестивал на динята
22.	НЧ ”Просвета-1925”, с. Илия Блъсково	60 години Група за автентичен фолклор „Извор“  Ден на селото  Детска лятна работилница  Участия в културни прояви на ГАФ „Извор“, ДФГ „Славейче“, КНХ“ Хоп-троп“, ГСГП „Пей сърце“ – участия в културни прояви
23.	НЧ ”Отец Паисий-1931”, с. Градище	Дни на селото Участие във Фолклорен фестивал „Шумла“



24.	НЧ "Изгрев-1929", с. Ветрище	<p>Ден на моето село</p> <p>XIV издание – „Празник ден на терлика и занаятите“</p> <p>„Ветришко барбекю“ – V издание</p> <p>„Вечер на динените фенери“ – X издание</p>
25.	НЧ "Пробуда-1927", с. Вехтово	<p>Ден на моето родно село</p> <p>Тържествено честване на 3 март – Национален празник на Република България</p> <p>Лятна занималня с деца</p> <p>Храмов празник - Димитровден</p> <p>„Коледа е“ – празничен концерт</p>
26.	НЧ "Хр. Ботев-1926, с. Струино	<p>Тържествено честване на 3 март – Национален празник на Република България</p> <p>Великденски празници – конкурс за най-хубави яйце и козунак</p> <p>Коледни и новогодишни празници. Тържество с децата от ДГ „Калинка“, с. Струино – посрещане на Дядо Коледа и празничен концерт</p> <p>Ден на селото</p> <p>Кулинарна изложба</p>
27.	НЧ "Надежда-1927", с.Белокопитово	<p>Ден на моето село</p> <p>Празник на бабината питка</p>
28.	НЧ "Земеделец-1903", с. П. Волон	<p>Бабинден</p> <p>Честване на 3 март –</p>

		<p>Национален празник на Република България</p> <p>Лятна детска работилница – детска читалня, рисуване, походи, спортни занимания</p> <p>Ден на моето село и 120 години от създаване на читалището</p>
29.	НЧ "Развитие-1897", с. Дибич	<p>Ден на моето село и Празник на виното и мезето</p> <p>Детска лятна занималня</p> <p>Участие на ФГ „Лудоселци“ във фестивал в Република България</p> <p>10 години Мъжка певческа група „Лудоселци“</p>
30.	НЧ "Земеделец-1900", с. Велино	<p>Ден на моето село</p> <p>Великденски празници</p> <p>Участие в Фолклорен фестивал „Шумла“</p> <p>Тържествено честване на 3 март – Национален празник на Република България</p> <p>Ден на баницата</p>
31.	НЧ "Образование-1898", с. Овчарово	<p>Детски празник</p> <p>Ден на моето село и 125 год. от създаване на читалището</p> <p>Отпразнуване на Нова година</p>
32.	НЧ „Добри Люцканов-1912“, с. Васил Друмев	<p>Традиционен гергъовски събор „Заблеяло ми агънце“</p> <p>Лятна детска работилница</p> <p>Участие на състави към НЧ „Добри Люцканов-1912“ във фолклорни събори</p>
33.	НЧ „П. Хилендарски-1927“, с. Черенча	<p>Тържествено честване на 3 март. Поднасяне на венци и цветя</p>

		<p>Ден на селото</p> <p>Тържествено честване на 24 май - Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност</p> <p>Посрещане на Дядо Коледа с децата от ЦДГ „Васил Левски“, с. Черенча</p>
34.	НЧ „Хр. Ботев-1927“, с. Новосел	<p>Ден на селото</p> <p>Детска лятна работилница</p> <p>Коледни празници</p>
35.	НЧ „Св.Св. Кирил и Методий-1928“, с. Лозево	Ден на селото

**Общо: 205 500 лв.**

#### **IV. Финансиране**

Програмата за развитие на читалищната дейност в Община Шумен за 2023 година е структурирана с организационни и публични културни събития и се финансират от следните източници.

- държавно делегирана дейност (ЕРС за субсидирани бройки);
- местна дейност, чрез бюджетите на отделните кметства в населените места, чрез календара на културните изяви на Община Шумен за 2023 год.;
- от собствени приходи на читалището (наеми, ренти, проекти);
- дарение
- членски внос

#### **V. Мониторинг**

Програмата за развитие на читалищната дейност се контролира организационно, финансово и чрез количествени и качествени критерии, както следва:

1. Организационно:

Отчет на реализираните дейности в предложената програма

2. Финансово:

Ежемесечни и годишни финансови отчети;

3. Количествени и качествени критерии:

- Брой организирани прояви
- Брой участници
- Продължителност на събитието в часове
- Заложени цели и поставени задачи

Предвид характера на планираните събития, както и при възникване на форсмажорни обстоятелства програма може да бъде актуализирана след писмено уведомление на конкретното читалище до общинската администрация.

**С УВАЖЕНИЕ,  
НАЙДЕН КОСЕВ**

*Зам.-кмет „Образование и култура“*